

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СУЧАСНОГО ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ

Наталія Левінець
Київ

В статі проаналізовано змістовно-організаційні аспекти формування здоров'язбережувальної компетентності як важливої складової професійної готовності майбутнього вихователя. Розкрито поліфункціональний характер поняття «здоров'язбережувальна компетентність», схарактеризовані її складові та напрями формування.

Здоров'язбережувальна компетентність розглядається як інтегральна, динамічна риса особистості, що проявляється в здатності організувати й регулювати оздоровчу діяльність. Здоров'язбережувальна компетентність вихователя забезпечується комплексом професійно орієнтованих знань, умінь, ставлень та цінностей, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я як власного, так і дітей.

Охарактеризовані напрями в системі професійної підготовки студентів-майбутніх вихователів та умови, що забезпечуватимуть реалізацію важливих професійно-орієнтованих задач формування здоров'язбережувальної компетентності.

Ключові слова: здоров'язбережувальна компетентність, майбутні вихователі, система професійної підготовки, процес формування здоров'язбережувальної компетентності.

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Задля подолання негативних тенденцій, що відмічаються в стані здоров'я дітей, виховання свідомого ставлення до власного здоров'я як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок, основ здорового способу життя, зміцнення здоров'я дитини необхідно, щоб вирішення цих проблем стало пріоритетним напрямком в роботі вихователя дошкільного навчального закладу. Це стане можливим при наявності відповідного рівня професійної компетенції вихователя у сфері здоров'язбереження і організації системи профілактично-оздоровчих заходів.

В даному контексті особливої актуальності набуває проблема формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх вихователів у процесі фахової підготовки, що забезпечуватиме мотиваційну, ціннісну та діяльнісну спрямованість власної професійно-практичної діяльності на збереження та зміцнення здоров'я.

Аналіз останніх досліджень, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Реалізація компетентнісного підходу в освітній галузі в цілому, і у вищій професійній освіті зокрема, відповідає основним засадам реформування освіти в Україні. Дослідження І. Анохіна, Д. Вороніна, І. Зімньої, Г. Мешко, В. Омеляненка, В. Сергієнка, Н. Тамарської та інших дозволяють виділити компетентність здоров'язбереження як важливу складову ключових компетентностей майбутнього педагога. В їх роботах закладено основи для розуміння здоров'язбережувальної компетентності як інтегральної якості особистості, яка впливає як на професійну, так і на особистісну складові життєдіяльності людини.

Мета статі – розкрити основні підходи до розуміння поняття «здоров'язбережувальна компетентність вихователя», виокремити важливі складові елементи професійної підготовки студентів-майбутніх вихователів, які мають забезпечити формування означеної компетентності, та схарактеризувати умови побудови цілісного процесу формування професійної готовності випускників вищих навчальних педагогічних закладів у вирішенні питань збереження та зміцнення здоров'я дітей.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукових джерел, в яких обґрунтовуються та розкриваються особливості застосування компетентнісного підходу в цілому, і в освітній галузі зокрема, дозволяє констатувати відсутність узгодженості у науковому використанні терміну «компетентність». Це обумовлено тим, що фахівці пов'язують поняття «компетентність» з різними аспектами життєдіяльності людини. Спеціалісти виділяють ключові, життєві, освітні, професійні та інші компетентності людини [5]. У рекомендаціях ЮНЕСКО подібний перелік компетенцій трактують як суперкомпетенції, підкреслюючи важливість їх формування для самореалізації особистості та успішній соціалізації. Компетентність ми розуміємо як здатність

особистості адекватно діяти у різних ситуаціях, враховувати зовнішні умови і вимоги, спиратися на власний життєвий досвід, брати до уваги свої особливості.

Більшість авторів пов'язують поняття «компетентність» з професійною діяльністю людини. Компетентність розглядається як сукупність знань, умінь, навичок, способів і засобів досягнення цілей, а також уміння актуалізувати опановані знання й уміння в потрібний момент і використати їх у процесі реалізації професійних функцій [5]. Ґрунтуючись на тому, що в основі компетентності – здібності, тому кожній здібності повинна відповідати властива їй компетентність.

Аналіз нормативно-правових документів і спеціальної літератури в галузі освіти, фізичної культури та спорту дозволяє констатувати відсутність одностайності у трактуванні поняття «*здоров'язбережувальна компетентність*», що пояснюється поліфункціональним характером даного терміну. Серед складових ключових компетентностей, що стосуються проблеми збереження та зміцнення здоров'я людини, науковці І. Анохіна, Д. Воронін, І. Зімняя, Г. Мешко, В. Омеляненко, В. Сергієнко, Н. Тамарська та інші виділяють компетентність здоров'язбереження.

І. Анохіна (2007, р. 25) розглядає здоров'язбережувальну компетентність як «готовність самостійно вирішувати завдання, пов'язані з підтримкою, зміцненням та збереженням здоров'я, як свого, так і оточуючих» [1].

Н. Тамарська (2002, р. 11) підкреслює важливість практичного аспекту в фізкультурно-оздоровчій діяльності і тому суть поняття «*здоров'язбережувальна компетентність*» проявляється у проведенні профілактичних заходів і застосуванні здоров'язбережувальних технологій людьми, що знають закономірності процесу здоров'язбереження» [8].

Д. Воронін (2006, р. 26) стверджує, що «*здоров'язбережувальна компетентність* передбачає не тільки медично-валеологічну інформативність, але й застосування здобутих знань на практиці, володіння методиками зміцнення здоров'я й запобігання захворюванням. Формування спрямованості мислення на збереження й зміцнення здоров'я – невід'ємний компонент здоров'язбережувальної компетентності педагогів» [4].

В. Омеляненко (2006, р. 28) поглиблює розуміння даного поняття і зазначає, що «*здоров'язбережувальна компетентність*» передбачає вміння розуміти закономірності взаємодії організму з навколишнім середовищем; науково правильно оцінювати вплив фізичних вправ на організм людини; визначати рівень фізичного розвитку та оцінювати стан соматичного здоров'я дітей; раціонально дозувати фізичне навантаження; проводити кваліфіковану консультацію з питань оптимального вибору найбільш доцільних для кожної людини рухових режимів і форм занять фізичними вправами та ін.» [7].

Деякі дослідники стверджують, що здоров'язбережувальну компетентність потрібно розглядати як синтез чотирьох груп компетенцій: фізіологічних, соціально-психологічних, ґносеологічних і аксіологічних (Busygin, Pentyukhin 2010, р. 587) [3]. А. Антонова і Н. Поліщук (2011) виділяють у структурі цього феномену низку життєвих компетентностей, що сприяють здоровому способу життя, а саме життєві навички, що сприяють фізичному здоров'ю (навички раціонального харчування; усвідомлена потреба у руховій активності; дотримання оптимального режиму праці та відпочинку); життєві навички, що сприяють соціальному здоров'ю (навички ефективного спілкування; співчуття; спільної діяльності та співробітництва); життєві навички, що сприяють психічному здоров'ю (самоусвідомлення та самооцінка; навички самоконтролю; мотивація успіху та тренування волі) [2].

Враховуючи той факт, що в поняття «компетентність» закладено глибокі знання певної галузі науки, під здоров'язбережувальною компетентністю ми розуміємо інтегративну якість вихователя дошкільного навчального закладу, яка має складну системну організацію і виступає як сукупність, взаємодія і взаємопроникнення мотиваційного, когнітивного і діяльнісного компонентів, ступінь сформованості яких відображає готовність і здатність вихователя дошкільного навчального закладу до збереження та зміцнення фізичного, психічного, соціального та духовного здоров'я – свого та оточуючих.

Оптимально організований навчально-виховний процес у дошкільному навчальному закладі має забезпечувати повноцінний розвиток дітей лише за умови, що в його основі лежить турбота про збереження та зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку через доцільно організовану фізкультурно-оздоровчу роботу (Levinets 2011) [6]. Від професійної компетентності вихователя у сфері здоров'язбереження залежить реалізація завдань фізичного виховання та оздоровлення дошкільників.

Грунтуючись на даному узагальнюючому визначенні, у структурі здоров'язбережувальної компетентності можна виокремити мотиваційний компонент, який забезпечує спрямованість на усвідомлення цінностей здоров'я, наявність стійких мотивів здоров'язбережувальної діяльності; когнітивного – як сукупності медико-біологічних, психолого-педагогічних, валеологічних та спеціалізованих знань; діяльнісний – передбачає включення на паритетних засадах здоров'язбереження до усіх аспектів педагогічної діяльності через формування відповідних професійних умінь та навичок.

Крім цього, взаємозв'язок особистісного (відповідальне ставлення до власного здоров'я) та професіонального аспектів (усвідомлення цінностей здоров'я усіх суб'єктів освітнього процесу та здатність до його збереження) дозволяє розглядати здоров'язбережувальну компетентність як універсальну. В даному контексті вона дозволяє педагогам орієнтуватися на здоров'язбереження усіх суб'єктів освітнього процесу (педагогів-дітей-батьків), не обмежуючись вирішенням завдань фізкультурно-оздоровчого напрямку.

На сьогодні питання здоров'язбереження вийшли на рамки професійної діяльності лише вихователя (інструктора) з фізичної культури. Кожен педагог має здійснювати власну професійну діяльність з урахуванням реалізації завдань із збереження та зміцнення здоров'я вихованців, це стосується як змістовного, так і організаційного аспектів. Зважаючи на це, особливої актуальності набуває проблема формування готовності вихователя до забезпечення здоров'язбережувальної діяльності. Ми переконані у тому, що високий рівень здоров'язбережувальної компетентності вихователів забезпечує відповідний рівень їхньої здоров'язбережувальної діяльності, і це у свою чергу, сприяє формуванню здоров'язбережувальної компетентності дітей дошкільного віку.

Грунтуючись на синтезуючому характері розуміння поняття здоров'язбережувальної компетентності, спроекуємо зміст загально-професійних компетенцій за напрямом «Дошкільна освіта», спрямованих на реалізацію професійних функцій у галузі збереження та зміцнення здоров'я. А саме, *здатність застосовувати знання та навички з медичних, педагогічних та психологічних методів впливу на педагогічний колектив та колектив вихованців* (вміти діагностувати темперамент дитини, створювати психолого-педагогічну характеристику разом із психологом; визначати рівень розвитку колективу; володіти технологіями корекції психоемоційного стану особистості залежно від віку, статі та соціокультурного розвитку; приймати професійні рішення в межах своїх повноважень з урахуванням соціальних наслідків, вимог етики та деонтології); *здатність створювати програми розвитку дітей, з урахуванням основних принципів здоров'язбережувальної діяльності* (усвідомлювати пріоритетні напрями розвитку дитячої особистості; розуміти унікальність та значущість дошкільного дитинства для подальшого становлення особистості; уміти використовувати передовий педагогічний досвід у сфері фізкультурно-оздоровчої та реабілітаційної діяльності; конкретизувати цілі та завдання виховання і розвитку дітей відповідно до їхніх потреб, інтересів та нахилів); *здатність навчати дітей оцінювати свій фізичний стан, виявляти шкідливі фактори впливу на стан здоров'я, використовувати доступні засоби для збереження та зміцнення здоров'я* (обирати оптимальні форми контролю ефективності фізкультурно-оздоровчої діяльності; вчити дітей основам контролю за власним самопочуттям та функціональним станом як під час організованого навчання, так і в повсякденній діяльності; ознайомлювати із особливостями впливу фізичних вправ, гігієнічних факторів, сил природи та інших доцільних засобів збереження та зміцнення здоров'я; вчити дітей використовувати доступні засоби корекції власного психоемоційного стану; ознайомлювати дітей із народними традиційними засобами збереження і зміцнення здоров'я; формувати основи культури здоров'я); *здатність налагоджувати змістовну співпрацю дошкільного навчального закладу із родинами* (володіти знаннями про норми законодавства щодо охорони дитинства; навичками неформального спілкування; уміти використовувати технології співпраці з дорослими, добирати їх у відповідності до ситуації; здійснювати просвітницьку діяльність щодо культури здоров'я та дотримання здорового способу життя з різними верствами населення; популяризувати ідеї здоров'язбережувальної поведінки, сприяти активізації життєвої позиції).

Перелік компетенцій та умінь, що забезпечують готовність випускника рівня «бакалавр» із спеціалізації «Здоров'я людини»: *розуміння і усвідомлення предметної спрямованості фізичної реабілітації на оздоровлення довкілля та якості життєдіяльності особистості* (розуміти закони у сфері охорони здоров'я та дитинства; дотримуватися у власній професійній

діяльності державної стратегії у сфері охорони та зміцнення здоров'я; формувати валеологічне мислення та сприяти творчій самореалізації особистості дитини; орієнтуватися у накопиченому людством соціально-культурному досвіді відновлювально-оздоровчої практики з дітьми та молоддю; сприяти поліпшенню якості життя реабілітантів у культурно-духовній сфері, здійснювати цілісний підхід до реалізації реабілітаційних заходів в межах своїх повноважень; доцільно використовувати впливи усього природного потенціалу різноманітних засобів фізичної культури до будь-яких процесів та етапів реабілітаційної й фізкультурно-оздоровчої діяльності); *здатність оцінювати фізичний та функціональний стан індивіда* (аналізувати оптимальний розвиток та відмінності у розвитку дитячого організму; демонструвати розуміння анатомічної будови та функцій дитячого організму; визначати анатомічну будову за зовнішніми ознаками; усвідомлювати взаємообумовленість впливу погіршення функцій дитячого організму на анатомічну будову тіла; розуміти процеси, які відбуваються в організмі дитини, коли вона навчається контролювати рухові функції свого тіла, використовувати ці знання з метою розвитку рухових вмінь та навичок; враховувати постійний взаємозв'язок та вплив різних сфер (рухова, когнітивна, емоційна, соціальна) розвитку особистості дитини; розуміти загальні принципи і механізми процесів, що погіршують стан здоров'я, можливі реакції на ушкодження, відновлення та одужання в контексті практичної діяльності); *здатність визначати мету та завдання фізкультурно-оздоровчої та реабілітаційної діяльності* (враховувати принципи фізичної терапії та їх зв'язок із охороною здоров'я; розуміти і враховувати у процесі реалізації реабілітаційних заходів труднощі, які можуть бути пов'язані із культурними особливостями, віком, статтю та родинними цінностями; визначати мету і завдання реабілітаційних заходів з урахуванням віку, статі, рівня рухової підготовленості та стану здоров'я дітей; забезпечувати оздоровчо-профілактичну та валеологічну спрямованість освітнього процесу; враховувати наявні матеріально-технічні умови та можливості для використання природо-ресурсних технологій; обґрунтовувати реабілітаційні заходи підтримки для дітей, які мають погіршення стану здоров'я; враховувати протипоказання щодо призначення засобів лікувальної фізкультури); *здатність забезпечувати реалізацію структурно-змістовних та організаційно-методичних аспектів фізкультурно-оздоровчої, рекреаційної та спортивно-виховної діяльності* (знати особливості організації реабілітаційної діяльності в межах власних професійних повноважень; спільно з лікарем із лікувальної фізичної культури визначати дозування фізичних навантажень та розробляти схеми комплексів лікувальної гімнастики; проводити індивідуальні та групові заняття з лікувальної та гігієнічної гімнастики; використовувати найбільш доцільні оздоровчі технології та методики лікувальної фізкультури відповідно до стану здоров'я та етапу реабілітаційного процесу; створювати перелік матеріально-технічного та методичного забезпечення фізкультурно-оздоровчого та реабілітаційного процесу; готувати приміщення, відповідне обладнання для занять з лікувальної фізкультури, контролювати його санітарно-гігієнічний стан; планувати адекватні сучасним цілям дошкільної освіти заходи підтримки дітей з погіршеним станом здоров'я; забезпечувати цілісний підхід у використанні засобів фізичної культури, спрямовуючи реабілітаційну діяльність на задоволення базових потреб дітей відповідно до віку; залучати дітей до основ здоров'язбережувальної діяльності, вчити досліджувати стан власного самопочуття; вміти ознайомлювати з доцільними методами впливу на функціональний стан організму, запобігати виникненню явищ перевтоми; дотримуватись техніки безпеки на заняттях з лікувальної фізкультури та під час проведення фізіотерапевтичних процедур); *здатність оцінювати ефективність та коректувати реабілітаційну діяльність* (вміти аналізувати цінність та ефективність видів рекреаційної та реабілітаційної діяльності; оцінювати потребу проведення реабілітаційних втручань та результати реабілітаційної діяльності; добирати, аналізувати та трактувати отриману інформацію; здійснювати моніторинг ефективності застосування фізичних вправ; доцільно використовувати методи оцінки стану фізичного розвитку, рухової підготовленості, розумової та фізичної працездатності; оцінювати оздоровчо-тренувальний ефект занять фізичної культури; систематично застосовувати оцінку ефективності оздоровчого процесу; здійснювати діагностику стану здоров'я дітей; вміти застосовувати адекватні методи дослідження стану самопочуття дітей на заняттях та у повсякденній діяльності; прогнозувати результати реабілітаційної діяльності, виявляти напрями та завдання, які потребують корекції; з'ясовувати причини типових помилок у реабілітантів, визначати шляхи для їх усунення; пристосовувати навчально-розвивальне середовище до культурних, вікових, гендерних особливостей дітей;

проводити та адаптувати навчально-виховний процес відповідно до потреб дітей, що зумовлює стан здоров'я та етап реабілітаційного процесу; здійснювати самоаналіз власної професійної діяльності, планувати заходи підвищення культури здоров'я); *здатність формувати у дітей основи культури здоров'я та пропагувати здоровий спосіб життя серед різних груп населення* (вміти використовувати інноваційні технології формування у дітей основ культури здоров'я; стійку потребу до активної рухової діяльності та щоденних занять фізичними вправами; використовувати різні форми спільної фізкультурно-оздоровчої діяльності з батьками; знайомити з результатами оцінки стану фізичного розвитку дитини, пояснювати потребу у проведенні реабілітаційних заходів та очікувані результати); *здатність налагоджувати конструктивні взаємини між учасниками реабілітаційного процесу* (використовувати психолого-педагогічні методи створення сприятливого мікроклімату; формувати позитивну мотивацію різних груп населення до активного фізкультурного дозвілля; добирати відповідні методи спілкування, враховуючи особливості стану кожного учасника реабілітаційного процесу та ситуацію; враховувати культурні та мовленнєві відмінності дітей й батьків; виробляти власний стиль педагогічного спілкування відповідно до ситуації, цілей та завдань; доцільно використовувати термінологію; вміти вести роз'яснювальну роботу з батьками щодо доцільності застосування реабілітаційних заходів; узгоджувати перелік реабілітаційних заходів).

Аналіз досліджень з проблеми підготовки педагогів до діяльності у галузі здоров'язбереження дозволяє визначити основні положення, які можуть слугувати основою для проектування процесу формування здоров'язбережувальної компетентності. В системі професійної підготовки вихователів до здоров'язбережувальної діяльності можна виокремити декілька напрямів, а саме: цільовий (орієнтація на забезпечення ціннісних орієнтацій на здоровий спосіб життя); змістовий (забезпечення анатомо-фізіологічних, валеологічних, психолого-педагогічних та фізкультурно-оздоровчих аспектів здоров'язбереження); діагностичний (оволодіння основами моніторингу якості та ефективності фізкультурно-оздоровчої спрямованості освітнього процесу).

Реалізація означених напрямів може бути забезпечена впровадженням необхідних умов, зокрема: орієнтованість на цінності здоров'я і як наслідок визнання здоров'язбережувальної компетентності однією з важливих складових загальної; формування здоров'язбережувальної компетентності із застосуванням інноваційних освітніх технологій; використання міжпредметних зв'язків, забезпечення взаємопроникнення та взаємозбагачення завдань освітньо-оздоровчих напрямів; впровадження навчальних предметів (спекурсів, спецсеминарів тощо), орієнтованих на виховання культури здоров'я особистості; налагодження тісного зв'язку між теоретичною підготовкою та практичною реалізацією набутих професійних знань та умінь у сфері здоров'язбереження.

В Інституті розвитку дитини Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова забезпечено побудову цілісного процесу формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх вихователів. Насамперед, це ураховано у розробці освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника та впроваджено до змісту освітньо-професійної програми. До переліку фахових дисциплін, що забезпечують готовність до реалізації завдань із збереження та зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку: «Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку», «Оздоровчі технології та діагностичні методики фізичного розвитку дітей», «Моделювання здоров'язбережувального простору дошкільного навчального закладу» та інші. Поглиблення підготовки забезпечується за рахунок впровадження професійно-орієнтованих спецкурсів та спецсеминарів, які плануються кожного нового навчального року з урахуванням інтересів студентів – майбутніх вихователів.

Особливе значення надається науковій діяльності. Студенти мають можливість удосконалювати власні уміння теоретичного пошуку та практичного впровадження різноманітних аспектів оздоровчого спрямування в рамках участі в проблемних групах, наприклад, «Оптимізація рухової активності дітей дошкільного віку», та виступах на наукових конференціях.

Задля створення широких можливостей посилення практичної складової професійної підготовки в Інституті розвитку дитини практикується проведення різноманітних майстер-класів, орієнтованих на практичних працівників дошкільної галузі, в проведенні яких студенти приймають безпосередню участь у якості модераторів. Прикладом може слугувати проведений у рамках Всеукраїнського семінару «Інноваційні технології дошкільної освіти України»

майстер-клас «Оздоровчі технології у роботі з дітьми дошкільного віку».

Все це за переконанням педагогічного колективу повинно забезпечити високий професійний рівень студентів не тільки у сфері здоров'язбереження дітей дошкільного віку, але й сприяти вихованню у майбутніх вихователів культури здоров'я як особистого, так і професійного.

Висновок і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх вихователів є важливими завданнями у системі професійної підготовки, оскільки включає готовність кваліфіковано здійснювати діяльність у сфері здоров'язбереження в професійному й особистісному аспектах, на засадах усвідомлення цінностей здоров'я, мотивації здорового способу життя та прийняття єдності фізичного, психічного та соціального здоров'я усіх суб'єктів освітнього процесу.

Здійснене дослідження не вичерпує усіх аспектів розв'язання поставленої проблеми. Подальшого вивчення потребують питання використання інноваційних технологій в системі фахової підготовки майбутніх вихователів до реалізації здоров'язбережувальної діяльності.

Література:

1. Анохина И. А. Приобщение дошкольников к здоровому образу жизни: методические рекомендации / И. А. Анохина. – Ульяновск : УИПК-ПРО, 2007. – 80 с.

2. Антонова О. Є. Здоров'язберігаюча компетентність особистості як наукова проблема (аналіз поняття) / О. Є. Антонова, Н. М. Поліщук // Вища освіта у медсестринстві: проблеми і перспективи: [зб. статей Всеукраїнської науково-практичної конференції]. – 10-11 листопада 2011. – Житомир : Полісся, 2011. – С. 27-31.

3. Бусыгин А. Г. Десмоэкологический подход к формированию здоровьесберегающей компетенции студентов-будущих учителей в учебном процессе вуза / А. Г. Бусыгин, В. И. Пентюхин // Известия Самарского научного центра российской академии наук. – 2010. – № 3(3). – Т. 12. – С. 584–590.

4. Воронін Д. Є. Здоров'язберігаюча компетентність студента в соціально-педагогічному аспекті / Д. Є. Воронін // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2006. – № 2. – С. 25-28.

5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : «К.І.С.», 2004. – 112 с.

6. Левінець Н. Впровадження здоров'язберігаючих технологій як актуальний напрям сучасної дошкільної освіти [Електронний ресурс] / Н. Левінець // Вісник інституту розвитку дитини. Зб. наук. праць. – Серія: Філософія. Педагогіка. Психологія. – Вип. 16. – К., 2011. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/VIrd/2011_16/Pdf/18.pdf

7. Омеляненко В. Г. Здоров'язберігаюча компетентність вчителя фізичної культури / В. Г. Омеляненко // Професійні компетенції та компетентності вчителя. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. – 188 с.

8. Тамарская Н. В. Управление учебно-воспитательным процессом в классе (здоровьесберегающий аспект): Учебно-методическое пособие для учителя / Н. В. Тамарская, С. В. Русакова, М. Б. Гагина. – Калининград : Изд-во КГУ, 2002. – 31 с.

References:

1. Anokhina I. A. Priobshcheniye doshkolnikov k zdorovomu obrazu zhizni: metodicheskiye rekomendatsii / I. A. Anokhina. – Ulyanovsk : UIPK-PRO, 2007. – 80 s.

2. Antonova O. Ye. Zdorovyazberigayucha kompetentnist osobystosti yak naukova problema (analiz ponyattya) / O. Ye. Antonova, N. M. Polishhuk // Vyshha osvita u medsestrynstvi: problemy i perspektyvy: [zb. statej Vseukrayinskoyi naukovopraktychnoyi konferenciyi]. – 10-11 lystopada 2011. – Zhytomyr : Polissya, 2011. – S. 27-31.

3. Busygin A. G. Desmoekologicheskyy podkhod k formirovaniyu zdorovyeberegayushchey kompetentsii studentov-budushchikh uchiteley v uchebnom protsesse vuza / A. G. Busygin, V. I. Pentyukhin // Izvestiya Samarskogo nauchnogo tsentra rossiyskoy akademii nauk. – 2010. – # 3 (3). – T. 12. – S. 584–590.

4. Voronin D. Ye. Zdorovyazberigayucha kompetentnist studenta v socialno-pedagogichnomu aspekti / D. Ye. Voronin // Pedagogika, psyhologiya ta medyko-biologichni problemy fizychnogo vyhovannya i sportu. – 2006. – # 2. – S. 25-28.

5. Kompetentnisnyj pidxid u suchasnij osviti: svitovyy dosvid ta ukrayinski perspektyvy:

Biblioteka z osvithnoyi polityky / zag. red. O. V. Ovcharuk. – K. : «K.I.S.», 2004. – 112 s.

6. Levinets N. Vprovadzhennya zdorovyazberigayuchykh texnologiy yak aktualnyj napryam suchasnoyi doshkilnoyi osvity [Elektronnyj resurs] / N. Levinets // Visnyk instytutu rozvytku dytyny. Zb. nauk. pracz. – Seriya: Filosofiya. Pedagogika. Psychologiya. – Vyp. 16. – K., 2011. – Rezhym dostupu: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/VIrd/2011_16/Pdf/18.pdf

7. Omelyanenko V. G. Zdorovyazberigayucha kompetentnist vchytelya fizychnoyi kultury // Profesijni kompetencyi ta kompetentnosti vchytelya. – Ternopil : Vyd-vo TNPU im. V. Gnatyuka, 2006. – 188 s.

8. Tamarskaya N. V. Upravleniye uchebno-vospitatelnym protsessom v klasse (zdorovyeberegayushchiy aspekt): Uchebno-metodicheskoye posobiye dlya uchytelya / N. V. Tamarskaya, S. V. Rusakova, M. B. Gagina. – Kaliningrad : Izd-vo KGU, 2002. – 31 s.

В статье дан анализ содержательно-организационных аспектов формирования здоровьесберегающей компетентности как важной составляющей профессиональной готовности будущих воспитателей. Раскрыт полифункциональный характер понятия «здоровьесберегающая компетентность», охарактеризованы ее составляющие и направления формирования.

Здоровьесберегающая компетентность рассматривается как интегральное, динамическое качество личности, которое проявляется в способности организовывать и регулировать оздоровительную деятельность. Здоровьесберегающая компетентность воспитателя обеспечивается комплексом профессионально ориентированных знаний, умений, отношений и ценностей, ориентированных на сохранения и укрепление здоровья как своего, так и детей.

Дана характеристика направлений в системе профессиональной подготовки студентов-будущих воспитателей и условия, обеспечивающие реализация важных профессионально-ориентированных задач формирования здоровьесберегающей компетентности.

Ключевые слова: здоровьесберегающая компетентность, будущие воспитатели, система профессиональной подготовки, процесс формирования здоровьесберегающей компетентности.

The article analyzes the content and organizational aspects of health saving competence as an important part of professional training of future educator. The focus of research has been on the multifunctional nature of the concept of «health saving competence», its components and main directions forming. Health saving competence is described as an integral, dynamic, individual trait which is manifested in the ability to organize and regulate recreational activities. Educator's health saving competence is provided with a set of professionally oriented knowledge, skills, attitudes and values. It is aimed to preserve and strengthen the health of educator and children. It has been characterized the directions of system of training future educators and effective conditions for the implementation of important professional tasks to form health saving competence.

Key words: health saving competence, future educators, system of training, formation health saving competence.